

Til lovforslag nr. L 132. Betænkning afgivet af Det Energitpolitiske Udvalg den 5. april 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med miljø- og energiministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget. Nogle af udvalgets spørgsmål og miljø- og energiministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af miljø- og energiministeren stillet et ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Flertallet har ved sin behandling af lovforslaget og ministerens svar på de stillede spørgsmål særlig koncentreret sig om de nærmere vilkår for iværksættelsen af en VVM-procedure, ministerens adgang til at udpege en operatør for en gruppe af ansøgerselskaber og endelig de bestemmelser i lovforslaget, der vedrører forholdet til A.P. Møllers eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund. Endelig har spørgsmålet om inddragelse af udvalget i de foreslåede procedurer for tildeling af tilladelser været genstand for flere spørgsmål til ministeren.

Flertallet har, hvad angår iværksættelsen af en VVM-procedure på havområdet, lagt vægt på ministerens oplysninger om, at der ved afgrænsningen af, hvilke projekter der vil blive omfattet af krav om en VVM-procedure, vil blive fastsat nærmere kriterier med henblik på,

at kun større projekter, der kan forventes at indebære væsentlige miljømæssige konsekvenser, vil være omfattet.

Hvad angår den under nr. 7 foreslåede § 12 a, stk. 6, om ministerens adgang til at udpege operatøren for en gruppe af virksomheder, der i forening meddeles tilladelser, har flertallet lagt vægt på ministerens oplysninger om, at det må antages ikke at kunne stilles som vilkår for statsdeltagelse, at statsdeltageren skal være operatør, og at bestemmelsen i stk. 6 om udpegelse af operatør kun vil være aktuel i de tilfælde, hvor udbud med sammensætning af grupper finder sted i henhold til den under nr. 7 foreslåede § 12 a, stk. 5. Som det fremgår af ministerens besvarelse af spørgsmål 51 fra udvalget, er der ikke tale om, at nogen kan påtvinges en operatør.

For så vidt angår forholdet til A.P. Møllers eneretsbevilling af 8. juli 1962, har flertallet lagt vægt på ministerens oplysninger om, at lovforslagets implementering af overgangsordningen i koncessionsdirektivet vedrørende udløbet af A.P. Møllers eneretsbevilling fra 1962 ikke indebærer nogen ændring i forhold til A.P. Møllers nuværende retsstilling, således at staten kan leve op til sine forpligtelser over for A.P. Møller.

Hvad endelig angår spørgsmålet om udvalgets inddragelse i de foreslåede procedurer for tildeling af tilladelser, har flertallet noteret sig, at ministeren har stillet et ændringsforslag, hvorefter nr. 2 i lovforslaget udgår. Udvalget vil herefter blive inddraget i proceduren for tildeling af tilladelser efter åben dør-systemet ef-

ter samme regler, som gælder for udvalgets inddragelse ved tildeling af tilladelser i henhold til den nuværende lov.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af miljø- og energiministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SF):

Martin Glerup (S) nfm. Henning Gjellerod (S) Erik Mortensen (S) Helge Mortensen (S)

Inger Bierbaum (S) Anni Svanholt (SF) Kristen Touborg (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Peter Duetoft (CD) Peter Hansen-Nord (V)

Knud Enggaard (V) Birgit Thye-Petersen (V) Jens Vibjerg (V) Eva Møller (KF)

Pernille Sams (KF) Niels J. Langkilde (KF) Kim Behnke (FP) fmd.

Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.

Til § 1

1) Nr. 2 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at Folketingets Energipolitiske Udvalg inddrages i alle de foreslåede procedurer for tildeling af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i samme omfang som hidtil.

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

»Vil ministeren give en præcis fortolkning af § 12 a, stk. 6? Vil ministeren f.eks. kunne udpege en operatør i strid med rettighedshavernes ønsker?«

Spørgsmål 17:

»Hvad er baggrunden for, at ministeren i den nye § 12 a, stk. 6, ønsker mulighed for at påtvinge et konsortium en statsligt udpeget operatør?

Var det ikke mere rimeligt at lade selskaberne i konsortiet om at enes om en operatør, og kun have mulighed for at gribe ind, hvis enighed ikke kan opnås?«

Svar:

Bestemmelsen i direktivets artikel 5, stk. 1, åbner mulighed for, at myndighederne kan bestemme sammensætningen af en enhed og bestemme, hvem der skal drive denne.

Uden at det er fremgået udtrykkeligt af den nugældende undergrundslov, har der været mulighed for i Danmark at anvende en procedure for udbud af tilladelser, hvor det er et vilkår, at ministeren kan sammensætte en gruppe, der i forening meddeles en tilladelse og desuden kan udpege operatøren for gruppen. Denne procedure er tidligere anvendt i forbindelse med Løgumkloster-runden i 1992 og er også et led i udbudsvilkårene for 4. runde.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at anvendelsen af en sådan procedure skal fastsættes som led i udbudsvilkårene i henhold til undergrundslovens § 12, stk. 2, og skal forelægges for Folketingets Energipolitiske Udvalg, før indkaldelse af ansøgninger kan finde sted.

Baggrunden for at indsætte et vilkår i udbudsvilkårene om, at ministeren kan udpege operatøren, sådan som det f.eks. er sket i 4. runde, er ikke et ønske om at påtvinge et konsortium en statsligt udpeget operatør, men

hænger sammen med den udbudsform, der nu samtidig udtrykkelig åbnes mulighed for i forslagens § 12 a, stk. 5, hvorefter sammensætningen af grupper af virksomheder, der i forening meddeles tilladelser, foretages af ministeren. En sådan procedure indebærer, at selskaberne ansøger enkeltvis om andele i tilladelser og ikke i grupper, og at der skal ansøges særskilt om operatørskab. Såfremt flere selskaber i denne situation ansøger om operatørskab for det samme område, må der nødvendigvis træffes et valg herom. Ministeren må derfor i udbudsvilkårene kunne forbeholde sig, efter en vurdering af ansøgernes kvalifikationer, at træffe afgørelser om valg af operatør. Ifølge forslagens § 12, stk. 6, skal udvælgelsen ske på grundlag af operatørens sagkundskab og eventuelt andre af de kriterier, der er omhandlet i § 12, stk. 1-4. Det vil sige, at ministeren ikke står frit i valget mellem flere mulige operatører, men skal basere sig på saglige, objektive kriterier, der er offentliggjort på forhånd i udbudsvilkårene.

For god ordens skyld skal det i den forbindelse nævnes, at der ikke efter den 1. juli i år – hvor koncessionsdirektivet skal være implementeret – er mulighed for at forhandle med ansøgerne, efter at ansøgningerne er indgivet.

Der henvises i øvrigt til besvarelserne af udvalgets spørgsmål 79 og 90 i forbindelse med udbuddet af 4. runde (energiministerens skrivelse af 27. juni 1994) (Alm. del – bilag 260) samt spørgsmål 145 (Alm. del – bilag 283).

Spørgsmål 7:

»Vil ministeren give en grundig redegørelse for, hvorfor spørgsmålet om A.P. Møllers koncession og situationen i 2012 ikke kan formuleres ind i selve lovteksten? Har en lovtekst ikke større juridisk gyldighed end bemærkningerne i et lovforslag?«

Spørgsmål 8:

»Vil ministeren med et ændringsforslag lave en bestemmelse i selve lovteksten, som til fulde opfylder de løfter, der blev givet fra regeringen angående A.P. Møller og 2012-situationen i forbindelse med forhandlingerne i EU af direktivet i december 1993?«

Svar:

Direktivets artikel 13 har følgende ordlyd: »Bestemmelserne i artikel 3 og 5 gælder ikke for nye tilladelser, som Danmark tildeler inden den 31. december 2012 for de områder, som opgives den 8. juli 2012 ved udløbet af den tilladelse, der blev tildelt den 8. juli 1962. De nye tilladelser skal tildeles på grundlag af objektive og ikkediskriminerende principper. Denne artikel skaber derfor ingen præcedens for medlemsstaterne.«

I lovforslagets § 2, stk. 2, fastsættes det, »at bestemmelserne i forslaget §§ 12 og 12 a som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6 og 7, gælder ikke for nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i henhold til § 5, som meddeles inden den 31. december 2012 for de områder, hvortil eneretten bortfalder den 8. juli 2012 ved udløbet af eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter m.v. i Danmarks undergrund. Sådanne tilladelser skal meddeles på grundlag af objektive og ikkediskriminerende principper.«

Koncessionsdirektivets bestemmelse om en overgangsordning med henblik på 2012-situationen er således implementeret i selve lovteksten. Det fremgår endvidere af den gældende lovs § 40, stk. 2, at »bevillinger og tilladelser, der er meddelt efter lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund med tilhørende overenskomster og aftaler opretholdes med de ændringer, der følger af denne lov . . .«. Da der i forslaget § 2, stk. 2, er en udtrykkelig henvisning til eneretsbevillingen, må overgangsordningen anses for korrekt implementeret, ligesom der ikke er behov for yderligere at lovfæste 1962-bevillingens vilkår vedrørende 2012-situationen.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget til den nugældende lov indgik i de forhandlinger mellem energiminister og bevilningshaverne, der førte frem til aftalen af 19. maj 1981. Aftalen bygger på §§ 40 og 42 i det i

1981 fremsatte lovforslag til den nugældende lov, og der blev vedtaget de ændringer til lovforslaget, som aftalen nødvendiggjorde, jf. § 20 i aftalen.

Spørgsmål 26:

»I bemærkningerne til den nye § 12 a, stk. 2; siges det, at det auktionssystem, der indføres med paragraffen, også hidtil har kunnet anvendes, men ikke har været benyttet. Hvad er da baggrunden for at have det med i loven? Det ses ikke at være nødvendigt ud fra direktivtekstens artikel 5.«

Svar:

Som det er nævnt i de almindelige bemærkninger, har direktivet i et vist omfang karakter af et rammedirektiv, der på en række områder giver medlemslandene mulighed for at anvende direktivets regler, hvis de ønsker det, uden at de dog er forpligtet hertil. I besvarelsen af spørgsmål 6 er givet en oversigt over sådanne bestemmelser i direktivteksten med det forbehold, at direktivteksten ikke er entydig på dette punkt.

Direktivets artikel 5, stk. 1, omhandler auktionsprincippet og bestemmer at:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

1. Tilladelser tildeles på grundlag af kriterier, der under alle omstændigheder vedrører:
  - a) enhedernes tekniske og finansielle kapacitet, og
  - b) den måde, hvorpå de har til hensigt at foretage prospektering og efterforskning og/eller at indlede produktion i det pågældende geografiske område, samt i givet fald
  - c) den pris, som enheden er parat til at betale for at opnå tilladelsen, hvis tilladelsen udbydes til salg,
  - d) andre relevante, objektive og ikkediskriminerende kriterier med henblik på at foretage det endelige valg mellem ansøgningerne, hvis to eller flere ansøgninger har opnået samme resultat efter vurderingen på baggrund af kriterierne under litra a) og b) samt i givet fald litra c) . . .«.

Det fremgår af teksten, at medlemsstaterne ikke er forpligtet til at anvende andre kriterier end de i litra a) og b) nævnte, men formulerin-

gen af direktivet rejser tvivl om, hvorvidt det kan undlades af implementere auktionsprincippet som en mulighed, selv om denne ikke påtænkes anvendt, jf. den ovenfor citerede ordlyd: »Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre...« samt »...i givet fald c) den pris...«. Allerede for at undgå risiko for en klage fra Kommissionen om mangelfuld implementering er det valgt at implementere auktionen som et muligt udvælgelseskræterium.

Hertil kommer, at selv om auktionen som princip ikke har været anvendt hidtil i Danmark, fordi det ikke har været fundet velegnet til udvælgelse af ansøgere, kan det ikke helt udelukkes, at det kunne komme på tale i marginale tilfælde, f.eks. hvor de geologiske forhold i et ansøgt område er så velkendte, at det på grundlag af de tilbudte arbejdsprogrammer ikke vil være muligt at udpege den bedste ansøger. I en sådan situation kunne anvendelse af auktionen som princip være et alternativ som udvælgelsesparameter til f.eks. størrelsen af den tilbudte statsandel eller størrelsen af den tilbudte produktionsafgift (royalty), og det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt at medtage princippet i loven.

Hvad angår de øvrige rammebestemmelser i direktivet, er det ligeledes fundet hensigtsmæssigt at implementere rammerne for i så høj grad som muligt i loven at opretholde den handlefrihed, der inden vedtagelsen af direktivet var gældende vedrørende udformningen af den danske koncessionspolitik. Det understreges, at anvendelsen af rammerne forudsætter, at der udformes vilkår for udbuddet, der forudgående skal forelægges udvalget, før ansøgninger kan indkaldes på dette grundlag. Der vil således ikke kunne meddeles tilladelser på vilkår, som ikke har været forelagt udvalget.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 16.

Spørgsmål 48:

»I fortsættelse af svaret på spørgsmålene 2 og 17 (jf. alm. del – bilag 8) ønskes det oplyst, om den operatør, ministeren i givet fald (fordi det er en del af udbudsvilkårene), skal udpege, skal vælges imellem de selskaber, der har søgt om operatørskab, eller om ministeren er helt frit stillet i valg af operatør.«

Spørgsmål 49:

»I fortsættelse af svaret på spørgsmålene 2 og 17 (jf. alm. del – bilag 8) ønskes det oplyst, om ministeren – dersom det ikke i udbudsbetingelserne er et vilkår, at ministeren kan sammensætte en gruppe, men i stedet, som det er sket forud for 4. udbudsrunde, lader grupper søge om tilladelse – da kan (og vil) påtvinge sådanne grupper en statsoperatør.«

Spørgsmål 50:

»Ovenstående spørgsmål 48 og 49 kunne måske lidt kort formuleres: Kan ministeren på baggrund af lovforslaget udpege en (statslig) operatør i alle tilfælde? Eller er det kun muligt, hvis de private ansøgere om rettigheder ikke kan blive enige?«

Hvis første halvdel af dette spørgsmål er besvaret bekræftende, agter ministeren da at udnytte denne beføjelse?«

Svar:

I koncessionsdirektivets artikel 5, stk. 1, er om sammensætningen af grupper og udpegelse af operatør anført følgende:

»Bestemmer myndighederne sammensætningen af en enhed, som de kan tildele en tilladelse, skal de træffe bestemmelsen på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.

Bestemmer myndighederne, hvem der skal drive en enhed, som de kan tildele en tilladelse, skal de træffe bestemmelsen på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.«

Lovforslagets § 12 a, stk. 5 og 6, implementerer direktivets ordning og følger direktivets systematik i denne henseende.

For så vidt angår statsselskabets rolle, skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslagets nr. 4 om direktivets bestemmelser om statsdeltagelse, der må antages at indebære, at det ikke kan indgå som vilkår for statsdeltagelse, at statsdeltageren skal være operatør.

Endvidere henvises til besvarelsen af spørgsmål 80 forud for udbuddet af 4. runde, (jf. alm. del – bilag 260) (den daværende energiministers skrivelse af 27. juni 1994), hvori det oplyses, at det er hensigten at ophæve den operatørpolitik, der har været ført siden 2. runde i 1986, og at ligestille det halvt private/halvt statsligt ejede operatørselskab DANOP og dets private delejer DENERCO med alle andre ansøgere.

Som det fremgår af besvarelsen af udvalgets spørgsmål 2 og 17 (L 132, bilag 3 og 5) er baggrunden for at indsætte et vilkår i udbudsvilkårene om, at ministeren kan udpege baggrunden for at indsætte et vilkår i udbudsvilkårene om, at ministeren kan udpege operatøren, sådan som det f.eks. er sket i 4. runde, ikke et ønske om at påtvinge et konsortium en statsligt udpeget operatør, men hænger sammen med den udbudsform, de nu samtidig udtrykkeligt åbnes mulighed for i forslaget § 12 a, stk. 5, hvorefter sammensætningen af grupper af virksomheder, der i forening meddeles tilladelser, foretages af ministeren. En sådan procedure indebærer, at selskaberne ansøger enkeltvis om andele i tilladelser og ikke i grupper, og at der skal ansøges særskilt om operatørskab. Såfremt flere selskaber i denne situation ansøger om operatørskab for det samme område, må der nødvendigvis træffes et valg herom. Ministeren må derfor i udbudsvilkårene kunne forbeholde sig, efter en vurdering af ansørgernes kvalifikationer, at træffe afgørelse om valg af operatør. Ifølge forslaget § 12 a, stk. 6, skal udvælgelsen ske på grundlag af operatørens sagkundskab og eventuelt andre af de kriterier, der er omhandlet i § 12 a, stk. 1-4. Det vil sige, at ministeren ikke står frit i valget mellem flere mulige operatører, men skal basere sig på saglige, objektive kriterier, der er offentliggjort på forhånd i udbudsvilkårene.

Bestemmelsen i stk. 6 om udpegelse af operatør vil kun være aktuel i de tilfælde, hvor udbud med sammensætning af grupper finder sted i henhold til stk. 5.

Udpegelse af operatør i sådanne tilfælde kan, som det eksempelvis er fastsat i udbudsvilkårene for 4. runde, kun ske: »... efter en vurdering af de *ansøgende* operatørers kvalifikationer og erfaringer. . .«. Det er således ikke hensigten med lovforslaget at give mulighed for at udpege en operatør uden for ansøgerkredsen.

Spørgsmål 51:

»Ad svarene på spørgsmål 2 og 17

I lovforslagets § 12 a, stk. 6, åbnes der op for, at ministeren kan foretage udpegningen af operatøren for et konsortium.

Det overlades således til ministeren at fastsætte, om det i en udbudsrunde skal være mi-

nisteren selv, der udpeger operatøren for rettighedshaverne.

Uanset spørgsmål 2 og 17 giver ministeren ikke svar på, om ministeren kan udpege en operatør i strid med rettighedshavernes ønsker, og besvarer heller ikke spørgsmålet, hvorvidt ministeren kan påtvinge et konsortium en statsligt udpeget operatør. Ministeren anfører dog, at såfremt flere selskaber søger om operatørskab, må ministeren nødvendigvis træffe valg herom.

På baggrund af ministerens undvigende svar bør ministeren give tilsagn om, at ministeren alene kan udpege en operatør i tilfælde, hvor de private rettighedshavere ikke kan nå til enighed herom. Dette bør tillige fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Vil ministeren sørge for, at dette også fremgår af bemærkningerne til forslaget eller betænkningen?»

Svar:

Jeg henviser til min besvarelse af de senere stillede spørgsmål 48-50, hvori jeg bekræfter, at bestemmelsen i § 12 a, stk. 6, kun vil være aktuel i de tilfælde, hvor udbud med sammensætning af grupper finder sted i henhold til stk. 5. Jeg skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at en sådan procedure kun kan bringes i anvendelse efter forelæggelse for udvalget og derfor kun, hvis der er et politisk flertal for det.

Jeg har som nævnt i besvarelsen af de ovennævnte spørgsmål ikke nogen intention om at påtvinge ansøgere en operatør, der ikke er ansøger. Når man vælger at anvende en procedure efter § 12 a, stk. 5, hvorefter der kan ansøges om andele i tilladelser og der derfor skal ansøges særskilt om operatørskab i henhold til en procedure efter stk. 6, indebærer denne procedure, at ansøgerne ikke har kendskab til hinandens - indbyrdes konkurrerende - ansøgninger. De bliver først, når vurderingen af ansøgningerne er afsluttet, på samme tid underrettet om hvem af de andre ansøgere, de bliver tilbudt at være i gruppe med og hvem blandt dem, der er udset til at blive operatør. Ansøgningsproceduren er ikke baseret på, at der herefter skal finde en forhandling sted blandt de udpegede om hvem af dem, der skal være operatør. Derimod kan enhver af ansøgerne, der på denne måde får tilbudt andele, afslå tilbudet, såfremt de ikke kan acceptere at være i

gruppe med en eller flere af de øvrige, der har fået tilbud, eller den udpegede operatør. Der er således ikke tale om, at nogen kan påtvinges en bestemt operatør.

Spørgsmål 53:

Ad svaret på spørgsmål 20

»Som argument for at implementere VVM-konsekvensprocedure på offshore-området anfører ministeren endnu en gang, at det er Kommissionens holdning, at dette er nødvendigt. Det bestrides ikke, at Kommissionens holdning er som anført, men denne holdning er imidlertid ikke i overensstemmelse med Rådets direktiv, hvoraf det fremgår, at det er den enkelte medlemsstats suveræne afgørelse, om offshore-projekter skal underkastes VVM-procedure.

Er ministeren ikke enig i denne vurdering?»

Svar:

Efter VVM-direktivet er medlemsstaterne forpligtet til at sikre, at projekter, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet, undergives en miljømæssig vurdering i overensstemmelse med direktivets bestemmelser (artikel 5-10), inden der gives tilladelse til disses etablering.

Artikel 4 i direktivet definerer de projekter, der er omfattet af direktivet.

Det fremgår bl.a. heraf, at der altid skal udarbejdes miljøkonsekvensvurderinger for projekter opregnet i direktivets bilag 1. For projekter omfattet af direktivets bilag 2, herunder projekter vedrørende udvinding af olie og naturgas, skal miljøkonsekvensvurderingen efter artikel 4, pkt. 2, udarbejdes, »når medlemsstaterne finder, at det er påkrævet på grund af projekternes karakter«.

Jeg er på denne baggrund enig med Kommissionen i, at direktivet må forstås således, at en konkret vurdering i de enkelte tilfælde er principielt nødvendig for at beslutte, om projekter, der er omfattet af bilag 2, skal underkastes en VVM-procedure eller ej. Man kan således ikke generelt undtage en type af projekter, da dette ville stride mod de i direktivet forudsatte konkrete vurderinger af de enkelte projekter.

Noget andet er, at artikel 4 i direktivet åbner op for, at medlemsstaterne i en vis udstrækning kan basere ovennævnte vurdering af hvilke projekter, der skal undergives miljøvurde-

ringer, på fastsatte kriterier og/eller grænseværdier.

Jeg har redegjort nærmere herfor i min besvarelse af de af udvalget stillede spørgsmål 20 og 46.

Spørgsmål 63:

»Skal besvarelsen af spørgsmål 38, jf. bilag 8, forstås således, at nye rettighedshavere skal betale rørledningsafgift efter samme vilkår som i dag gælder for DUC – og at den omtalte fælleserklæring ikke senere vil kunne ændres af EU, herunder f.eks. EF-Domstolen?»

Svar:

Jeg kan bekræfte, at der som oplyst i min besvarelse af spørgsmål 28 ikke sker nogen ændring i de vilkår, der gælder for at kunne pålægge nye rettighedshavere rørledningsafgift. I den forbindelse bemærkes, at for DUC gælder særlige regler i henhold til 1981-aftalen mellem energiministeren og A.P. Møller vedrørende rørledningsloven, jf. rørledningslovens § 6, stk. 2.

I aftalen fra 1981 er det yderligere præciseret, at ved tilslutning af nye brugere vil energiministeren ved fastsættelse af regler om fordeling af de forskellige betalingslementer i princippet tilstræbe en ligelig fordeling mellem brugerne under hensyntagen til benyttelsen af rørledningen.

Det følger af de almindelige regler for EU-samarbejdet, at det ikke kan udelukkes, at der kan ske ændring i forudsætningerne for den fælleserklæring, der omtales i mit svar som følge af nye EU-regler, ligesom det ikke kan udelukkes, at en afgørelse ved EF-Domstolen vil kunne medføre dette. I den forbindelse skal man dog være opmærksom på, at erklæringen udover den binding på Kommissionen, der ligger i den måde, som Kommissionen i fælleserklæringen har udtalt sig på om den danske rørledningslov, også har generel betydning som fortolkningsbidrag for EF-Domstolen, hvis dette spørgsmål nogensinde skulle blive forelagt Domstolen, når der som for denne erklærings vedkommende er tale om en erklæring, som præciserer de pågældende bestemmelsers indhold.

Spørgsmål 66:

»Hvilke af de foreslåede ændringer i loven

vil omfatte den nuværende koncessionshaver DUC?»

Svar:

Hvad angår virksomheden under DUC's nuværende eneretsbevilling af 8. juli 1962, gælder forslaget bestemmelser i § 26 om oplysninger om leverandørforhold, § 28 a om miljøkonsekvensvurderinger for nye aktiviteter og § 33 om eventuel fjernelse af anlæg.

For så vidt angår nye tilladelser, der måtte blive meddelt inden den 31. december 2012 for

de områder, hvortil eneretten bortfalder den 8. juli 2012 ved udløbet af eneretsbevillingen, indebærer lovforslagets § 2, stk. 2, at de foreslåede procedurer i §§ 12 og 12 a ikke finder anvendelse. Dette gør det muligt for staten at leve op til sine forpligtelser over for A.P. Møller. Jeg har redegjort herfor i besvarelsen af udvalgets spørgsmål 7 og 8 (L 132 – bilag 3).

Såfremt DUC ansøger om nye tilladelser for områder, der ikke er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 2, vil konsortiet være omfattet af forslaget regler på samme måde som alle andre ansøgere.

Til lovforslag nr. L 132. Ændringsforslag stillet den 24. april 1995

Ændringsforslag til 3. behandling af

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund

Af Bent Hindrup Andersen (EL):

Til § 1

1) I det under nr. 3 foreslåede § 8, stk. 2, udgår ordene: », ligesom den måde, hvorpå stemmeretten udøves, ikke må være til hinder for, at rettighedshaverens virksomhed baseres på forretningsmæssige principper«.

2) I det under nr. 3 foreslåede § 8, stk. 2, udgår sidste punktum.

3) I det under nr. 3 foreslåede § 8, stk. 3, ændres i 1. pkt. »Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan« til: »Uanset bestemmelsen i stk. 2 skal«.

4) Nr. 8 udgår.

5) Nr. 9 udgår.

6) I den under nr. 10 foreslåede § 28 a ændres i stk. 1 »at den berørte offentlighed og de berørte myndigheder og organisationer« til: »at offentligheden, myndigheder og organisationer«, og i stk. 3 ændres »den berørte offentlighed og de berørte myndigheder og organisationer« til: »offentligheden, myndigheder og organisationer«.

Bemærkninger

Til nr. 1-6

Enhedslisten har gennem udvalgsarbejdet

rejst en række kritiske spørgsmål omkring Nordsøenergiens samspil med en langsigtet energihandlingsplan og må konstatere, at de lovændringer, der er lagt op til med lovforslaget, vil medføre en betydelig svækkelse af den politiske indflydelse på udnyttelsen af Nordsøenergien ved de kommende koncessioner.

Ændringsforslagene har til formål at rette op på dette problem. Det drejer sig om at sikre en statslig vetoret i koncessionshavernes beslutningsprocedure og ikke overlade dette til en eventuel aftale herom i forbindelse med hver enkelt af de kommende koncessioner. Vetoretten skal lovfæstes.

Det drejer sig endvidere om, at samfundets forkøbsret til ressourcerne vil blive fjernet. Dette kan Enhedslisten ikke få til at harmonere med begrebet »forsyningssikkerhed«. Forkøbsretten skal der ikke pilles ved. Endelig drejer det sig om den samfundsmæssige kontrol med koncessionshaverne. Denne kontrol fjernes stort set via lovforslaget. Kontrol er måske mere vigtig nu end nogen sinde før.

I en situation, hvor Danmark allerede har nået en selvforsyningsgrad, er det netop vigtigt for samfundet at bevare den fulde indsigt, kontrol og styring med udnyttelsen af Nordsøens ressourcer af hensyn til den langsigtede energiplanlægning, af hensyn til forsyningssikkerheden og af hensyn til de økonomiske aspekter.

ad nr. 1

Ændringsforslaget skal sikre en samfundsmæssig styringsmulighed, der er baseret på

Ændringsf. til 3. beh. af lovf. vedr. anvendelse af Danmarks undergrund

samfundsmæssige, forsyningsmæssige og/eller miljømæssige interesser. Det er derfor nødvendigt, at staten ikke er underlagt forretningsmæssige styringsprincipper, idet der heri ofte vil være en direkte interessemæssig konflikt i forhold til f.eks. miljø og national selvforsyningsikkerhed.

ad nr. 2

Bestemmelsen i § 8, stk. 2, om forbud mod, at staten kan gennemføre en flertalsafgørelse, er i åbenlys konflikt med et ønske om en samfundsmæssig styring af Nordsøens energiresourcer og er en ren blankocheck til de multinationale selskabers egen profitstyring af udnyttelse af de danske energiresourcer. Bestemmelsen skal derfor udgå.

ad nr. 3

§ 8, stk. 3, indledes med en hjemmel for staten til at modsætte sig visse beslutninger, som samarbejdspartnere måtte tage. Imidlertid er denne vetoret kun gældende, såfremt den konkret bliver indarbejdet i den enkelte koncessionstilladelse. Enhedslisten mener, at denne vetoret naturligvis skal være obligatorisk, og at det ikke skal overlades til ministeren at tage stilling hertil fra sag til sag.

ad nr. 4

Det foreslåede stk. 2 betyder, at statens forbrugsret til energiresourcerne fjernes ved kom-

mende koncessioner. Dette er ligeledes i åbenlys konflikt med ønsket om en samfundsmæssigt styret udnyttelse af Nordsøens energiresourcer. Argumentet for at fjerne forbrugsretten er, at den ikke har haft nogen praktisk værdi, hvilket Enhedslisten anser for en yderst kortsigtet og uansvarlig argumentation. Enhedslisten ønsker bestemmelsen fjernet, så staten til enhver tid ville kunne fastlægge en energipolitik, hvor udnyttelsen af Nordsøens energiresourcer indgår i en samfundsstyret energipolitik, og hvor man ikke risikerer, at koncessionshavere ud fra rent forretningsmæssige principper vælger at eksportere hele produktionen.

ad nr. 5

Det foreslåede stk. 2 betyder, at den offentlige kontrol, som der i dag er med koncessionshavere, fjernes ved fremtidige koncessioner. Enhedslisten anser dette for en alvorlig svækkelse af den samfundsmæssige styring af resourceudnyttelsen, hvorfor det foreslås, at bestemmelsen udgår igen.

ad nr. 6

Enhedslisten foreslår hermed, at den oprindelige tekst fra udkastet til lovforslaget bevarer, idet begrebet »de berørte« vil kunne anvendes til at afvise, at offentligheden og en række organisationer får mulighed for at udtale sig i spørgsmålet om nye koncessioner, hvilket Enhedslisten anser for meget udemokratisk.